

van de Maatschappij daartoe niet medewerken. Door samenwerking moet mogelijk zijn een opbloeien, ook van de ideale belangen, maar niet door loslating van elkaars belangen.

Leeuwarden, 12 Februari 1919.

D. A. DE GROOT.

II.

Voor ieder, die geen vreemdeling is in Jeruzalem, zal het wel duidelijk zijn, dat de besluiten, genomen in de buitengewone algemeene vergadering, gehouden te Utrecht, niet de zoozeer verlangde rust en vrede in onze Maatschappij hebben gebracht. Kon nu maar, naar waarheid beweerd worden, dat die besluiten genomen zijn, overeenkomstig de wenschen van de groote meerderheid der leden, maar dat is m. i. in de verste verte niet het geval, n'en déplaise de verzekering van collega VAN BRUGGEN in het nummer van 8 Febr. j.l. Een toevallige meerderheid, in een lang niet voltallige vergadering, heeft onder den druk van een groep leden, die telkens met uitreden dreigden, als het niet naar hun zin dreigde te gaan, de nu gevallen besluiten genomen en wel nadat ongeveer acht maanden tevoren, een vergadering, bestaande uit voor een goed deel dezelfde afgevaardigden, soortgelijke voorstellen met overweldigende meerderheid had verworpen. Degenen, die de nu genomen besluiten als het ware hebben afgedwongen, waren zóó weinig zeker van hun zaak, dat zij een referendum niet aandurfd en een voorstel daartoe eenvoudig afstemden. Daarom juich ik het toe en acht het zeer zeker noodzakelijk, dat nogmaals pogingen worden gedaan, om de werkelijke meening van zooveel mogelijk leden onzer Maatschappij te leeren kennen en met aandrang roep ik allen collegae toe: laat nu eens lauwheid en laksheid varen en tracht u een denkbeeld te vormen, omtrent wat er op dit oogenblik in de Maatschappij omgaat, om daarna eens blijk te geven van uw goed gefundeerde meening. Dan alleen komen wij werkelijk uit het moeras. Overweegt goed of het aanzien onzer Maatschappij ermee kan gebaat zijn, als zes vakorganisatoren in het hoofdbestuur een overwegende rol gaan spelen, waardoor de keus voor de overige plaatsen toch noodzakelijkerwijze zeer moet worden beperkt. Geeft u ook eens rekenschap van de wijze, waarop door de afdeling Groningen getracht wordt stemming te maken om den hoofdbestuurder-secretaris op een fatsoenlijke wijze aan den dijk te zetten, en helpt dan, als gij tot de slotsom zijt gekomen, dat gij het met deze dingen niet eens zijt, een handje, om ze te keeren. Gij kunt dat doen door te helpen bevorderen, dat in het nieuwe hoofdbestuur mannen worden gekozen, die de Maatschappij willen leiden in den zin, als door collega BURGER is aangegeven in het nummer van 8 Februari.

Boskoop, 14 Febr. 1919.

H. VAN DER TAK.

III.

Het schijnt mij gewenscht op te komen tegen den toon, dien het stuk van prof. KOUWER in tegenstelling met de overige ingezonden stukken ademt. Laten wij toch niet vergeten, dat de specialisten (die ook al weer niet allen precies dezelfde meening toegedaan zijn) en algemeen geneeskundigen, hoogleeraren en ambtenaren allen den bloei en het aanzien van den geneeskundigen stand wenschen. Dit is het, wat ons verbindt. En nu mag een enkeling van alle groepen persoonlijke motieven van eerzuchtigen of geldelijken aard hebben, de hoofdtoon, dien ik bij allen vernomen heb, is niet het egoïsme, dat prof. KOUWER aan de specialisten verwijt. Wantrouwen in de organisatie van ziekenfondsgeneesheeren heb ik nooit bespeurd; wèl waren de specialisten zich bewust, dat hun belangen zich niet steeds dekten met die der ziekenfondshuisdokters. Het is echter zeer goed mogelijk gebleken dezen belangenstrijd op een behoorlijke wijze te voeren. Ik heb nu al langen tijd in Rotterdam kunnen waarnemen, dat op de meest aangename wijze de verschillende groepen van artsen kunnen samenwerken.

Tot voorzichtigheid tegenover de Maatschappij en het hoofdbestuur hebben wij redenen te over, zooals ook in de laatste maanden is gebleken. Toen de C. V.-voor-

stellen waren aangenomen, dachten vele specialisten: „ziezo, de zaak is in orde; nu spreekt het voor ons (voorzoover wij tevoren verklaard hebben tevreden te zullen zijn met de C. V.-voorstellen) vanzelf, dat wij weder in de Maatschappij gaan." Alleen de uitkomst van het referendum over de statutenwijziging diende te worden afgewacht. Inmiddels blijkt echter, dat het interimair hoofdbestuur maatregelen neemt, om tot een niet-uitvoeren der aangenomen C. V.-voorstellen te komen, tot een weren der vakbelangen uit de Maatschappij; een streven, dat m. i. voor dit hoofdbestuur in zijn interimaire positie niet juist is. Al zou ik vrede kunnen hebben met het afzonderlijk stellen der vakbelangen, ik meen, dat een zeer, zeer ver doorgevoerde groepsvertegenwoordiging met groote zelfstandigheid der groepen beter is. Het m. i. ontijdig streven van het interimair hoofdbestuur naar een niet-uitvoering der C. V.-voorstellen maakt, dat de specialisten geen houvast hebben. Terwijl het tevoren vanzelf sprak voor zeer velen om weer in de Maatschappij te gaan, kunnen zij dit thans moeilijk doen. Wil prof. KOUWER dit wantrouwen noemen, dan is dit m. i. een te onaangename betiteling. Ik heb volstrekt geen wantrouwen in de overgrote meerderheid van het interimair hoofdbestuur, maar zal op bovengenoemde gronden mij niet weer aan de Maatschappij kunnen binden; ik wensch zekerheid, dat de C. V.-voorstellen of een andere mij bevredigende regeling in de Maatschappij totstandkomt.

Dat ons wantrouwen in vorige hoofdbesturen gerechtvaardigd was, zal ik hier niet breedvoerig uiteenzetten; ik deed dit reeds in het eerste nummer van het *Maandblad voor Sociale Geneeskunde*. Hierin staat voldoende, dat telkens de door een hoofdbestuur gedane toezeggingen niet werden gehouden door een volgend hoofdbestuur; dat zooveel mogelijk publiciteit van meeningen, tegengesteld aan die van het hoofdbestuur, werd geweerd. Dit zijn handelingen, die wantrouwen wettigen en waardoor een hoofdbestuur ongeschikt blijkt voor onpartijdige leiding. Van dit interimair hoofdbestuur is mij alleen tegenstand tegen de uitvoering der door de algemeene vergadering aangenomen C. V.-voorstellen gebleken, waartoe het m. i. niet het recht heeft en welken tegenstand ik in overeenstemming met den heer H. D. DE HAAS niet geschikt kan vinden voor een interimair hoofdbestuur.

Rotterdam, 15 Februari 1919.

J. VAN ASSEN JZN.

IV.

Nog blijft het verslag uit van de beruchte laatste algemeene vergadering, nog weten degenen, die afwezig waren, niet, wat daar gebeurde. Inmiddels wordt er zóóveel geschreven over de gevolgen van het daar gebeurde, dat ik ga gelooven, dat het misschien een voordeel is objectief den toestand, waarin de Maatschappij is geraakt, te kunnen beoordeelen, zonder bij deze beoordeeling te worden geprikkeld door de herinnering aan personen en de wijze, waarop deze zich hebben geuit. En dan gebeuren er sinds deze vergadering toch wel zeer eigenaardige dingen. Men moge toch over de beslissingen daar gevallen verschillend oordeelen, men moge de wijze, waarop het hoofdbestuur naar huis werd gezonden, betreuren, afkeuren of weten te verschoonen, ik ben het volmaakt eens met degenen, die hebben geschreven, dat men zich aan de met meerderheid genomen besluiten eener algemeene vergadering heeft te onderwerpen. En is niet van *beide* zijden de strijd steeds gevoerd met de bedoeling het mogelijk te maken, dat er blijve één Maatschappij, waarin de belangen van alle geneeskundigen worden behartigd, één Maatschappij, die tegenover de buitenwereld kan optreden voor alle geneeskundigen en daarnaast ijveren voor alles, waarin van geneeskundigen raad, voorlichting en leiding gevraagd wordt? Van *beide* zijden, want, hoe men ook denke over de wijze, waarop de specialisten onder of door de leiding van BRONGERSMA den strijd hebben gevoerd en voorloopig gewonnen, hoezeer men ook moge meenen, dat een andere leiding wellicht erin gestaagd zou zijn den vrede door vergelijk in plaats van door overwinning tot stand te brengen, te onderstellen dat van dien kant alléén prijs gesteld werd op het blijven in de Maatschappij om, zooals prof. KOUWER meent te mogen zeggen, „gezag te ontleenen